

Izvještaj o upravljanju

JUGOPETROL AD

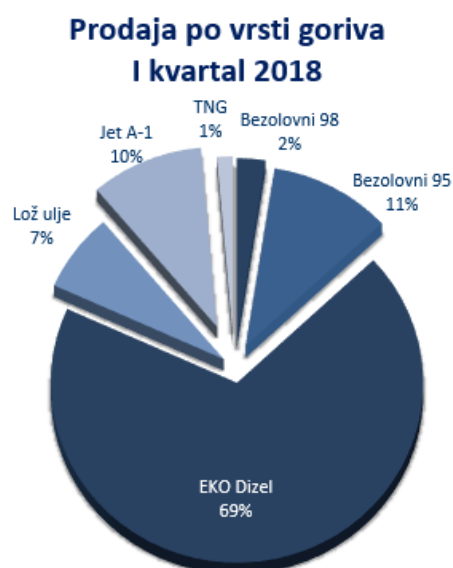
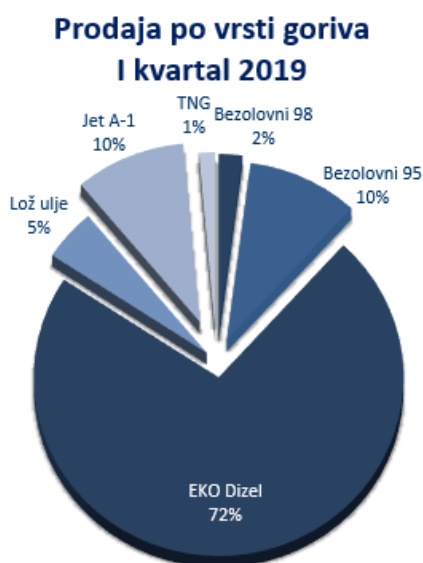


Podgorica, April 2019.

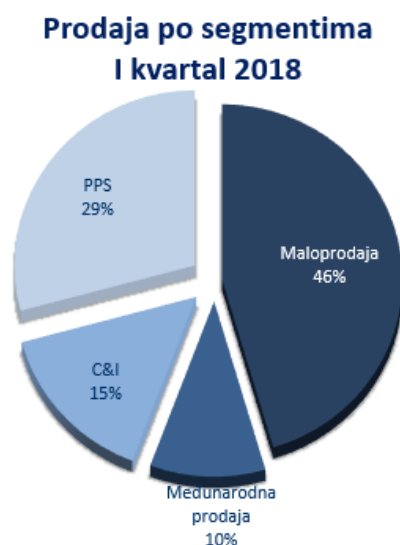
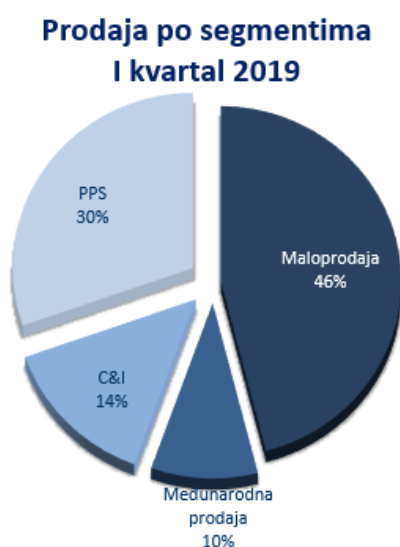
U 2019. godini Jugopetrol AD je nastavio da ostvaruje svoju stratešku viziju vodeće naftne kompanije u Crnoj Gori.

Rezultati prodaje

Ukupna prodaja goriva u prvom kvartalu 2019. godine bilježi rast od 9% u odnosu na isti period prošle godine. Eko dizel je i dalje glavni proizvod sa 72% od ukupne prodaje.



Pored promjene ukupne prodaje, došlo je i do neznatne promjene raspodjele po segmentima, što se može vidjeti u grafikonima ispod:



U maloprodaji je zabilježen porast od 10% više u odnosu na isti period prošle godine, što je uglavnom rezultat manjeg broja zatvorenih benzinskih stanica zbog rekonstrukcije, u odnosu na prvi kvartal 2018. godine. Kada se isključi uticaj benzinskih stanica koje su bile zatvorene zbog rekonstrukcije, zaključuje se da su ostale benzinske stanice takođe ostvarile bolje rezultate u poređenju sa prošlogodišnjim, uprkos sve većoj konkurenciji.

Kompanija je odlučna da uspješno završi projekat rekonstrukcije svoje maloprodajne mreže benzinskih stanica, koji će značajno poboljšati izgled benzinskih stanica i postaviti temelj budućeg rasta u maloprodaji.

Međunarodna prodaja je nastavila rast iz prethodne godine (+1%), podstaknuta porastom broja letova u Crnoj Gori i odlukama pojedinih kupaca da povećaju snabdijevanje gorivom u Crnoj Gori u odnosu na druge destinacije. Nije bilo prodaje brodovima i jahtama u prvom kvartalu 2019. godine. Ovaj segment je karakterističan po sezonskom karakteru, gdje su prodaje van ljetnje sezone značajno manje i teže za predvidjeti. Jugopetrol AD nastavlja rast u međunarodnom segmentu i dobro je pozicioniran da iskoristi razvoj turizma u zemlji i povećani broj letova u budućnosti.

Prodaja komercijalnim i industrijskim potrošačima (C&I) porasla je za oko 2% u odnosu na isti period prošle godine. Jugopetrol AD je prvi izbor kad je u pitanju gorivo za komercijalne i industrijske potrošače, sa dosljednošću i pouzdanošću koja karakteriše najveću naftnu kompaniju na crnogorskom tržištu. Poznajući potrebe potrošača tokom dugog niza godina, Jugopetrol je u stanju da garantuje količinu i kvalitet isporučenih proizvoda, brzinu isporuke i vrhunske tehničke karakteristike ponuđenih rješenja.

Prodaja privatnim benzinskim stanicama se povećala za 13% u odnosu na isti period prošle godine, što je posljedica povećane prodaje postojećim kupcima i potpisivanjem ugovora sa novim kupcima.

Finansijski pokazatelji

Profitabilnost	Q1 2019	Q1 2018	Q1 2017	Q1 2016
Neto profitna marža %	-3,9%	3,0%	4,4%	-3,1%
EBITDA marža %	-1,5%	5,2%	7,0%	0,2%
Bruto profitna marža %	9,0%	16,5%	19,1%	16,2%

Izuzetno jak uticaj na profitabilnost Kompanije u prvom kvartalu imalo je nepovoljno kretanje cijena nafte na međunarodnom tržištu. Konstantan pad prodajnih cijena, definisanih Uredbom o formiranju maksimalnih maloprodajnih cijena, koje je počelo u decembru 2018. godine, nastavio se i u januaru 2019. godine, i kao takav predstavlja glavni razlog naglog pada jedinične marže u svim segmentima prodaje. Tokom februara i marta došlo je do blagog oporavka jedinične marže, međutim ovaj oporavak još uvijek nije dovoljan da bi se poništili jaki negativni efekti iz mjeseca januara.

Operativni troškovi Kompanije u prvom kvartalu su bili niži u odnosu na isti period prošle godine, što je rezultat ostvarenih ušteda i reklasifikacije određenih troškova na trošak amortizacije u skladu sa implementacijom MSFI 16.

Troškovi amortizacije su bili viši u odnosu na isti period prošle godine, što je uticaj ulaganja u maloprodajnu mrežu, ali i gore navedenih zahtjeva novog MSFI 16.

Likvidnost	Q1 2019	Q1 2018	Q1 2017	Q1 2016
Tekuća likvidnost	3,12	5,19	4,34	5,74
Koeficijent ubrzane likvidnosti	2,12	3,28	2,44	3,29
Koeficijent trenutne likvidnosti	1,06	1,58	1,16	3,29

Pokazatelji likvidnosti su konstantno na visokom nivou, sa pokazateljom tekuće likvidnosti većim od 3. Visoke vrijednosti pokazatelja likvidnosti znače da je kompanija u kontinuitetu mogla da ispuni svoje kratkoročne obaveze bez ikakvih problema.

Jugopetrol ima izuzetno snažnu finansijsku poziciju, koja se odlikuje niskim koeficijentom zaduženosti i činjenicom da nema dugoročnog duga.

Prelazak na MSFI 16

Društvo je prešlo na MSFI 16 u skladu s modifikovanim retroaktivnim pristupom. Iznosi za prethodnu godinu nijesu korigovani. Grupa je odabrala da koristi izuzetke koji su predloženi tim standardom za ugovore o lizingu za koje se period lizinga završava 12 mjeseci od datuma inicijalne primjene, i za ugovore o lizingu kod kojih osnovno sredstvo ima malu vrijednost.

Identifikovane su sljedeće kategorije lizinga (zakupa) i u cjelosti se odnose na automobile, nekretnine, gdje se na osnovu promjene kod MSFI 16 od 1. januara 2019. godine ugovori koji su se prethodno priznavali kao operativni lizing, sada kvalifikuju kako je definisano novim standardom.

Tokom prve primjene MSFI 16, pravo na korišćenje sredstva pod lizingom (zakupom) generalno se vrednuje prema iznosu obaveze za lizing, korišćenjem prosječne inkrementalne stope zaduživanja od 3%. Prva primjena imala je za rezultat zabilježene obaveze za lizing u iznosu od 818.602 EUR i u skladu s tim sredstvo s pravom korišćenja u iznosu od 818.602 EUR u Izvještaju o finansijskom stanju na dan 1. januara 2019. godine. Uz to, avans za zakup jedne benzinske stanice u iznosu od 65.982 EUR preklasifikovan je u sredstvo s pravom korišćenja.

U toku prvog kvartala dolazi do povećanja obaveze za lizing, po osnovu novih ugovora, i na dan 31. mart 2019. godine obaveze po ovom osnovu iznose 1.164.389 EUR i u skladu sa tim sredstvo sa pravom korišćenja iznosi 1.164.389 EUR u Izvještaju o finansijskom stanju. Dodatni



avans za zakup 1 benzinske stanice u iznosu od 250.000 EUR preklasifikovan je u sredstvo sa pravom korišćenja i ukupna vrijednost na dan 31. mart 2019. godine sredstva sa pravom korišćenja iznosi 1.462.419 EUR.

Operativni podaci

Jugopetrol AD je 2017. započeo projekat rekonstrukcije ili adaptacije većine svojih benzinskih stanica, u cilju njihovog unapređenja. Tokom 2017. i 2018., završena je rekonstrukcija ili adaptacija ukupno deset benzinskih stanica, a radovi će se nastaviti i u 2019. godini. U toku je rekonstrukcija dvije benzinske stanice.

Jugopetrol AD je jedina naftna kompanija u Crnoj Gori koja svojom maloprodajnom mrežom pokriva cijelu državu. Da bi zadržala poziciju lidera na tržištu i još više unaprijedila svoju ponudu, kompanija planira umjereno proširenje svoje mreže u narednim godinama. U skladu s tom strategijom, jedna nova benzinska stanica će biti otvorena u drugom kvartalu 2019. godine.

Na kraju prvog kvartala 2019. godine broj zaposlenih u Jugopetrolu AD iznosio je 101, za četiri manje nego u istom periodu prošle godine. Kao i prethodnih godina, kompanija je posvećena svojim zaposlenima i nastavlja da ulaže u njihov razvoj i edukaciju.

Jugopetrol AD i ove godine učestvuje u programu stručnog osposobljavanja, sa 6 zaposlenih pripravnika.

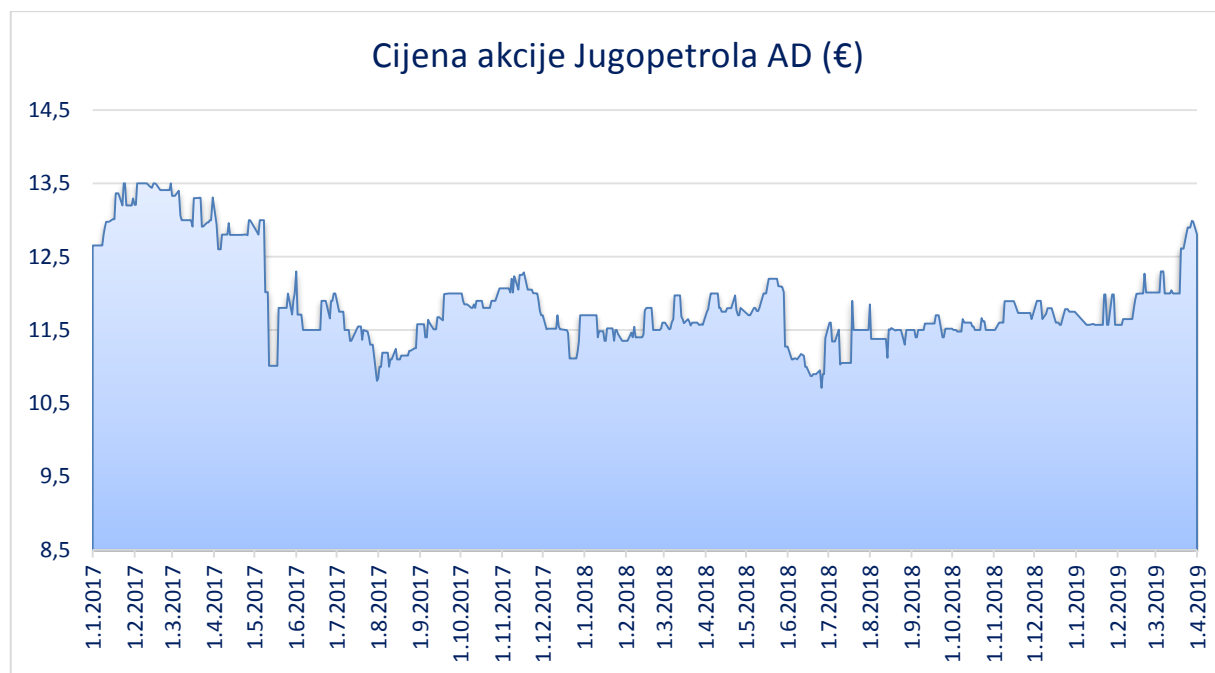
Korporativna društvena odgovornost

Društveno odgovorno poslovanje je sastavni dio kulture kompanije Jugopetrol AD. Jugopetrol AD nastavlja sa ulaganjem u prepoznatljivost svoje strategije kao društveno odgovorne kompanije ka svojim zaposlenima, svim zainteresovanim stranama, kao i široj javnosti, a sve u cilju doprinosa razvoja društva.

Aktivnosti za 2019. godinu su podijeljene u dva segmenta: bezbjednost na putu i nove generacije. Bezbjednost na putu će obuhvatiti kampanje koje će biti posvećene edukaciji javnosti o značaju bezbjedne vožnje. Segment nove generacije podrazumijevaće aktivnosti i kampanje koje doprinose razvoju budućih generacija. U ovom dijelu za 2019. je planiran nastavak već tradicionalnog program stipendiranja studenata iz Crne Gore za master studije na Univerzitetima u Grčkoj, kao i izgradnja igrališta u Crnoj Gori.

Berzanski podaci

Akcije Jugopetrola AD su među najtraženijim na Crnogorskoj berzi. Tokom prvog kvartala 2019. godine cijena akcije se kretala u rasponu između 11-13€ po akciji. Broj akcija je ostao nepromijenjen.



UPRAVLJANJE RIZIKOM

Glavni faktori rizika i metoda upravljanja rizikom

Kompanija je izložena raznim makroekonomskim (deviznim, naftnim), finansijskim (tržišni rizik, kreditni rizik, rizik likvidnosti), kao i operativnim rizicima. U skladu s najboljom međunarodnom praksom i u kontekstu lokalnog tržišta i regulatornog okvira, cjelokupna politika upravljanja rizicima kompanije ima za cilj smanjenje mogućeg izlaganja volatilnosti tržišta i/ili ublažavanje štetnih uticaja na finansijski položaj kompanije u mjeri u kojoj je to moguće.

Opšti program upravljanja rizicima kompanije fokusira se na pojedinačna područja rizika individualnim rješavanjem svake kategorije rizika. Glavni rizici s kojima se suočava Kompanija, kao i odgovarajuće mjere ublažavanja opisane su u nastavku:

Glavni rizici		Procjena/ Metode upravljanja rizikom
Makroekonomska sredina		
Devizni rizik		- Funkcionalna valuta kompanije je euro, i prodaja i kupovina su izražene u eurima, menadžment je procijenio da izloženost fluktuacijama u stranim valutama nije materijalna - Manji broj transakcija u drugim valutama konvertuje se u euro na datum transakcije
Cijena nafte		- Kompanija je izložena riziku od robne cijene nafte. Međutim, imajući u vidu činjenicu da su prodajne cijene utvrđene državnom uredbom koja prati tržišne cijene nafte i politiku Kompanije da zadrži nivo svojih zaliha u skladu sa očekivanom prodajom, izloženost ovom riziku nije materijalna za domaće tržište, iako ne postoji 100% zaštita od fluktuacija cijena nafte na međunarodnom tržištu.
Finansijski rizici		
Tržišni rizik: - Novčani tok i rizik kamatne stope		- Izloženost Kompanije tržišnom riziku promjena kamatnih stopa se prvenstveno odnosi na kratkoročne depozite Kompanije uključene u gotovinu i gotovinske ekvivalente. S obzirom na trenutne tržišne kamatne stope, rizik novčanog protoka ocjenjuje se kao nematerijalan.
Kreditni rizik		- Diferencijacija različitih potrošača - Brža naplata potraživanja (smanjenje DSO) - Pregled stanja i limita potrošača - Povećana kolateralizacija
Rizik likvidnosti		- Održavanje dovoljne količine novca - Poboljšanje stope naplate potraživanja - Prilagođavanje iznosa dividendi isplaćenih akcionarima - Fazno ulaganje u osnovna sredstva - Nadzor kapitala na osnovu stepena zaduženosti. Kompanija u 2019. godini nije koristila pozajmice od banaka
Operativni rizici		
Bezbjednost i životna sredina		- Primjena bezbjednosnih postupaka i redovna kontrola svih objekata - Ulaganja za poboljšanje nivoa bezbjednosti i zaštite životne sredine

Usklađenost u smislu operativnosti i kvaliteta proizvoda	- Sprovođenje potrebnih mjera za potpunu usklađenost s postojećim specifikacijama kako na nivou lanca snabdijevanja tako i na kvalitetu proizvoda - Ulaganja u cilju prilagođavanja konfiguracije opreme, u skladu sa regulativom
Rizik po imovinu i obaveze	- Pokrivenost osiguranjem za niz rizika, uključujući oštećenje fizičke imovine, lične povrede, prekid poslovanja, proizvoda ili druge odgovornosti

Sistem interne revizije i upravljanje rizicima

Sistem interne revizije i upravljanje rizicima kompanije uključuju zaštitne mehanizme i mehanizme praćenja na različitim nivoima unutar organizacije, kao što je opisano u nastavku:

Identifikacija, procjena, mjerenje i upravljanje rizikom

Identifikacija i procjena rizika odvija se uglavnom tokom strateškog planiranja i godišnje pripreme plana poslovanja i revizije. Prednosti i mogućnosti se ispituju u kontekstu djelatnosti kompanije, ali i u odnosu na zainteresovane strane na koje mogu uticati.

Planiranje i praćenje/Budžet

Poslovanje kompanije prati se kroz detaljni budžet po sektoru poslovanja i tržištu. Budžet se sistemski prilagođava, a rukovodstvo kompanije prati finansijski učinak putem izvještaja koji se redovno sačinjavaju i poređenja budžeta sa ostvarenim rezultatima.

Adekvatnost sistema interne kontrole

Sistem interne kontrole sastoji se od politika, procedura i zadataka koje sačinjava i sprovodi rukovodstvo kompanije i služba interne revizije u svrhu efikasnog upravljanja rizicima, postizanja poslovnih ciljeva, pouzdanosti finansijskih i administrativnih informacija i poštovanja zakona i propisa.

Zaduženje nezavisne Službe Interne revizije je da obezbijedi, putem periodičnih procjena, da su identifikacione procedure i upravljanje rizicima koje sprovodi menadžment adekvatnog karaktera, da sistem interne kontrole djeluje efikasno i da su informacije koje se dostavljaju članovima Odbora direktora u odnosu na sistem interne kontrole pouzdane i odgovarajućeg kvaliteta.

Uloga i odgovornosti Odbora direktora

Uloga i odgovornosti Odbora direktora opisani su u Poslovniku o internim procedurama kompanije, koji odobrava od Odbor direktora.



Sprječavanje i suzbijanje finansijske prevare

Relevantne interne kontrole i unaprijeđene sigurnosne mjere primjenjuju se za područja koja se smatraju da su izložena visokom riziku u smislu finansijske prevare. Pored internih kontrola koje sprovode sve službe, sve aktivnosti kompanije su predmet revizije Službe Interne revizije, čiji se rezultati dostavljaju Odboru direktora.

Interna regulativa o poslovanju

Kompanija je sačinila relevantne interne propise koje je odobrio Odbor direktora. U okviru ovih propisa definišu se ovlašćenja i odgovornosti koje promovišu odgovarajuće razdvajanje dužnosti unutar kompanije.

Kodeks poslovnog ponašanja

Kompanija je u cilju dobrog korporativnog upravljanja, izradila i usvojila Kodeks ponašanja, odobren od strane Odbora direktora. Kodeksom ponašanja su obuhvaćena načela u skladu sa kojima bi svako lice, zaposleni ili treća strana uključena u poslovanje kompanije, kao i kolektivni organ, trebalo da postupa u okviru svojih dužnosti. Iz tog razloga, Kodeks predstavlja praktičan vodič svakodnevnih radnih zadataka svih zaposlenih u kompaniji, ali i trećih lica koja sarađuju sa istom.

Zaštitne mjere u sistemima informacionih tehnologija

Sektor za informacione tehnologije Grupe odgovorno je za izradu IT strategije i obuku osoblja u cilju ispunjavanja svih potreba, kao i za podršku IT sistema i aplikacija kroz izradu i ažuriranje uputstava u saradnji sa spoljnim konsultantom ukoliko to je potrebno. Kompanija je izradila zadovoljavajući okvir za praćenje i kontrolu svojih IT sistema, koji je definisan nizom internih kontrola, politika i procedura.

Finansijski izvještaji i finansijsko izvještavanje - zaštitne mjere

Kompanija primjenjuje ustaljena pravila i postupke nadzora Službe računovodstva koji između ostalog obuhvataju računovodstvena načela koja je usvojila kompanija i smjernice za pripremu finansijskih izvještaja. Takođe se sprovodi automatska provjera i validacija različitih transakcionih sistema i sistema izvještavanja. U slučaju transakcija koje nisu ustaljene potrebno je posebno odobrenje. U tom smislu, Služba interne revizije sprovodi dodatne provjere na bazi uzorkovanja u posmatranom periodu.

Ovlašćenja u Kompaniji

Pravilnikom o ovlašćenjima se definišu ovlašćenja različitih rukovodioca kompanije, kako bi se izvršile određene transakcije ili dužnosti (npr. potpisivanje plaćanja, ovjera računa, potpisivanje ugovora itd.).